

29-05-2017
EMN-2017-01591
1055771
Natacha Jensen

NOTAT

Status over anvendelsen af midlerne til øget kapacitet i form af mere personale – Aftale om akutpakke mod overbelægning 2016

Der er med Finansloven for 2016 afsat midler til en national handlingsplan for den ældre medicinske patient, herunder en akutpakke målrettet nedbringelse af overbelægning på sygehusene. Aftalepartierne var enige om at løfte sygehusenes kapacitet. Konkret er der med akutpakken tilført midler til øget kapacitet i form af mere personale. I 2016 blev der tilført 100 mio. kr. og fra 2017 og frem tilføres 50 mio. kr. årligt.

Løftet skal ses i sammenhæng med økonomiaftalen for 2016, hvor der er prioriteret 100 mio. kr. i 2016 og fra 2017 og frem 150 mio. kr. årligt til at løfte kapaciteten på de medicinske og geriatriske afdelinger. Samlet set er der således tale om et årligt kapacitetsløft på 200 mio. kr. fra 2016 og frem.

Som en del af udmøntningen er det aftalt, at regionerne skal indsende en status på anvendelsen af de samlede midler til øget kapacitet. Der skal gøres status på det samlede beløb i 2016 – dvs. status for anvendelsen af det årlige kapacitetsløft på 200 mio. kr.

Det er aftalt, at denne status for hver region skal angive:

- Hvor meget nyt personale, der er ansat for midlerne, opgjort på relevante faggrupper og afdelinger
- Foreløbig effekt
- Forventet effekt

Der gøres opmærksom på, at midlerne til løft af kapaciteten på de medicinske og geriatriske afdelinger ikke har været bundet til ansættelse af mere personale. Ligeledes har der ikke tidligere været fremsat krav om opgørelse på dette. Derfor er det ikke for alle indsatser muligt at angive nye ansættelser.

Nedenfor følger Danske Regioner status på Aftale om akutpakke mod overbelægning 2016, der ses i sammenhæng med midlerne til øget kapacitet på medicinske og geriatriske afdelinger.

Hvor meget nyt personale, der er ansat for midlerne opgjort på relevante faggrupper og afdelinger

Regionerne har ansat mere personale på en bred vifte af medicinske afdelinger samt i sygehusenes akutafdelinger. Ansættelsen af mere personale har overordnet forbedret bemanningen og frigjort ressourcer til nye ambulante patientforløb. Ligeledes har regionerne prioriteret at styrke de geriatriske funktioner på sygehuse. På tværs af hospitalerne er der opnormeret med relevant personale i forhold til arbejdet med at reducere overbelægning, sikre ønsket flow samt forbedre forløbene for patienterne.

Regionerne har ansat flere sygeplejersker, flere læger og speciallæger, flere sekretærer, mere plejepersonale, flere terapeuter, flere farmakonomer, flowkoordinatorer m.v. Regionerne har styrket specialiserede kompetencer målrettet ældre medicinske patienter; for eksempel sygeplejersker til udgående geriatriske teams, socialsygeplejersker, sygeplejersker målrettet patienter med delir og sygeplejersker med specialfunktion inden for KOL. På lægeområdet er der ansat flere speciallæger i geriatri, akutlæger og andre speciallæger.

Geriatrien er i alle regioner et særligt indsatsområde

Regionerne har prioriteret at styrke de geriatriske funktioner på hospitalerne. Dette indebærer ansættelser af sygeplejefagligt personale på geriatriske afdelinger og ansættelser af flere speciallæger i geriatri. Derudover har regionerne ansat fysio- og ergoterapeuter samt farmakonomer til at bidrage med at styrke de geriatriske indsatser. I flere regioner arbejdes der også med at styrke den geriatriske funktion i akutafdelingerne. Dette sker bl.a. ved ansættelse geriatere i den fælles akutmodtagelse og en region har oprettet en ny geriatrisk funktion som en del af akutafdelingen.

Region Sjælland har udviklet en strategi for området med særlig fokus på genoptræningsindsatsen. Der er anvendt midler fra Akutpakken til at ansætte 2 fysioterapeuter og 1 ergoterapeut. De nyansatte terapeuter indgår i teamet, der beskæftiger sig med genoptræning af patienter i geriatrien. Det har gjort det muligt at opnormere i weekenderne så genoptræning kan igangsættes med det samme. Dette understøttes med nye træningsfaciliteter på de geriatriske sengeafsnit. Samlet set bidrager denne indsats med kortere indlæggelsesforløb, bedre resultater af behandlingen og modvirker overbelægning.

I Region Midtjylland er der på Aarhus Universitetshospital etableret udgående geriatriske og kardiologiske funktioner, og på Hospitalsenheden Horsens er der blevet ansat 2 sygeplejersker i akutafdelingen til udgående geriatri med henblik på, at flere patienter kan tilses i eget hjem samt reducere risikoen for genindlæggelse. Der er også i akutafdelingen blevet ansat 2 social- og sundhedsassistenter

som ”patientassistenter” til tidlig smertelindring, højne patientinddragelsen, omsorg og pleje under eventuel ventetid.

I Region Syddanmark har man som eksempel anvendt midler fra FL2015 til ”Geriatrici i døren” på Odense Universitets Hospital. Regionen har ansat et geriatrisk team med henblik på grundig specialiseret og tværfaglig vurdering af patienterne for at forebygge indlæggelse og sikre gode sektorovergange. Teamet består af 1 geriatrisk speciallæge, 1 sygeplejerske og 1 fysioterapeut med ansættelse i akutmodtagelsen og på den geriatriske afdeling.

I Region Hovedstaden på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital vil man i 2017 øge brugen af geriatrisk team: Geriatriciteamet opnormeres med henblik på at sikre bedre overgang til de stationære sengeafsnit samt for at sikre, at flere patienter kan udskrives til eget hjem eller andre foranstaltninger.

Tabel 1: Oversigt over indsatser med opnormering af personale

	Indsats	Ansættelser
Region Midtjylland		
Hospitalsenheden Midt		
Medicinsk afdeling	Øget sygeplejerskebemanding	<ul style="list-style-type: none"> • 1,7 sygeplejerske
Hjertemedicinsk afdeling	Ansættelse af ekko-sygeplejerske Ansættelse af kardiologisk speciallæge med fremmøde i Akutafdelingen	<ul style="list-style-type: none"> • 1,05 sygeplejerske • 0,5 speciallæge
Akutafdelingen	Køb af farmakonombistand Ansættelse af personale, så der kan frigives ressourcer til at beskrive nye, ambulante patientforløb, foretaget prøvehandlinger mv.	<ul style="list-style-type: none"> • 0,2 farmakonom • 0,07 sygeplejerske
Neurologisk afdeling	Ansættelse af flowkoordinator og personale til bedre visitation internt Tilførsel af plejestilling	<ul style="list-style-type: none"> • 1,2 sygeplejerske • 0,07 læge • 0,20 lægesekretær
Diagnostisk Center	Tilførsel af plejestilling	<ul style="list-style-type: none"> • 1,2 sygeplejerske
Regionshospitalet Randers		
Akutafdelingen	Øget bemanding	<ul style="list-style-type: none"> • 1 sygeplejerske hverdage 10-18 • 1 lægesekretær alle dage 23-7 • 1 akutlæge til omlægning af stationære patientforløb til ambulante patientforløb • 0,4 sygeplejerske til omlægning af stationære patientforløb til ambulante patientforløb

		<ul style="list-style-type: none"> • 1 (1,2 stilling) geriater til ny geriatrisk funktion i akutafdeling • 1 (1,2 stilling) sygeplejerske til geriatrisk funktion i akutafdeling
Medicinsk afdeling	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 0,6 læge til weekendstuegang • 0,4 geriater til etablering og styrkelse af geriatrisk team
Kirurgisk afdeling	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1 (1,2 stilling) læge til optimerede kirurgiske patientforløb og omlægning til ambulante forløb i akutafdelingen
Billeddiagnostisk afdeling	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1 (1,2 stilling) radiograf til bemanning af BDA-funktion i akutafdeling
Hospitalsenhed Vest		
Medicinsk afdeling	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • Ansættelse af HU-læge i geriatri • Uddannelseslæge i geriatri • Ansættelse af sygeplejerske 3 dage/uge i geriatrisk dag-afsnit • Sygeplejerske med specialfunktion inden for KOL • Speciallægekons. 2 dage/uge til stuegang i M2 • Spl. 32 timer/8 mdr samt SOSA 32 timer/7 mdr. • 1,5 spl.f Fuldtidsstilling • Weekend- og helligdage – speciallægestuegang
Kirurgisk afdeling	Styrkelse af behandlingskapacitet	<ul style="list-style-type: none"> • 1 kirurgisk speciallæge
Onkologisk afdeling	Omlægning til nye patientforløb.	<ul style="list-style-type: none"> • 3 sygeplejersker (til kemostuer)
Neurologi- og terapiafdelingen	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1,6 terapeutstilling • 0,8 ergoterapeutstilling • 0,8 fysioterapeutstilling
Akutafdelingen	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • Fast personale i akutafd. • Vikarer/ ekstra personale i spidsbelastningssituationer
Hospitalsenheden Horsens		
Medicinsk afdeling	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1,0 lungemediciner • 1,0 kardiolog • 2,0 sygeplejersker til udgående geriatri

		<ul style="list-style-type: none"> • 1,9 sygeplejersker til fjernteleometri
Akutfdelingen	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1,3 afdelingslæger • 2,8 sygeplejerske hverdage 10-18 • 0,9 sygeplejerske søn- og helligdage 10-18 • 2,0 socialsygeplejerske • 2,8 social- og sundhedsassistenter • 2,0 sygeplejerske til akutuddannelse
Region Syddanmark		
OUH Odense Universitetshospital og Svendborg Sygehus		
Afd. for medicinske mavetarmsygdomme	To ekstra senge	<ul style="list-style-type: none"> • 3 sygeplejersker
Geriatrisk afd. Svendborg	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1 speciallæge i geriatri
Endokrinologisk afd. Medicinsk afdeling Geriatrisk afdeling Afd. for medicinske mavetarm-sygdomme Lungemedicinsk afd. Reumatologisk afd. Hjertemedicinsk afd. Rehabilitering	Opstart af forløbskoordination	<ul style="list-style-type: none"> • 8,5 Sygeplejersker
FAM	"Geriatrici i døren" - ansættelse af geriatrisk team	<ul style="list-style-type: none"> • 1 geriatrisk speciallæge • 1 sygeplejerske • 1 fysioterapeut
Geriatrisk afdeling	Pilotprojekt mhp. At frigøre lægeresourcer	<ul style="list-style-type: none"> • 1 farmakonom
Geriatrisk afdeling Lungemedicinsk afd. Infektionsmedicinsk afd. Onkologisk afdeling Kirurgisk afdeling	Aflastning af høj belægning	<ul style="list-style-type: none"> • 5 sygeplejersker
Afdelinger til indlagte patienter	Frikøb til tavlemøder med henblik på at styrke forløbskoordination	<ul style="list-style-type: none"> • 5 sygeplejersker
Sygehus Sønderjylland		
Fælles Akutmodtagelse, Aabenraa	Øget bemanning (ekstra sygeplejerske permanent)	<ul style="list-style-type: none"> • 1 sygeplejerske
Medicinsk Klinik, Aabenraa	Øget bemanning (ekstra sygeplejerske permanent)	<ul style="list-style-type: none"> • 2,5 Sygeplejersker
Geriatrisk afdeling, Aabenraa	Øget bemanning (ekstra sygeplejerske midlertidig)	<ul style="list-style-type: none"> • 3,6 Sygeplejersker

Kardiologisk afdeling, Aabenraa	Øget bemanning (ekstra sygeplejerske midlertidig)	<ul style="list-style-type: none"> • 2,4 Sygeplejersker
Geriatrisk Klinik, Aabenraa	Flowmasterfunktion	<ul style="list-style-type: none"> • 1 sygeplejerske
Medicinsk Klinik, Sønderborg	Udskrivningskoordinator	<ul style="list-style-type: none"> • 2 Sygeplejersker
Geriatrisk Klinik, Aabenraa	Styrkelse af geriatrisk udgående funktion	<ul style="list-style-type: none"> • 0,5 sygepl. • 0,5 terapeut • 0,5 speciallæge i geriatri
Geriatrisk Klinik, Aabenraa	Overlap i Geriatrisk Klinik for at sikre overlevering i plejegruppe	<ul style="list-style-type: none"> • 1 sygeplejerske
Sygehus Lillebælt		
Fælles akutmodtagelse, Kolding	Styrkelse af effektivt patientflow i akutafdelingen	<ul style="list-style-type: none"> • 6,5 Sygeplejersker
Fælles akutmodtagelse, Kolding	Yderligere midlertidig styrkelse af akutafdelingen i forbindelse med ændret akutstruktur	<ul style="list-style-type: none"> • 2,5 Sygeplejersker
Dagshospital, Kolding	Nyoprettet dagshospital med henblik på at aflaste sengekapaaciteten	<ul style="list-style-type: none"> • 5 sygeplejersker
Medicinsk afdeling, Vejle	Fast track/fleksible indlæggelser for akutte medicinske patienter	<ul style="list-style-type: none"> • 2 overlæger • 4,5 sygeplejersker
Neurologisk afdeling, Kolding	Udgående apopleksi team	Ikke oplyst
Medicinsk afdeling, Kolding	Observationspladser med faste specialuddannede sygeplejersker	<ul style="list-style-type: none"> • 6,67 sygeplejersker
Sydvestjysk Sygehus		
Kardiologi og nefrologi Medicinsk gastroenterologi Hæmatologi og endokrinologi Lungemedicin	Sygeplejersker til styrkelse af patientflowet på de afdelinger, hvor der oftest er overbelægning	<ul style="list-style-type: none"> • 5 sygeplejersker
FAM/Medicinske afdelinger	Ansættelse af geriatere i FAM	<ul style="list-style-type: none"> • 2 speciallæger i geriatri
FAM	Ringe-hjem-ordning til medicinske patienter efter udskrivelse	<ul style="list-style-type: none"> • 0,5 sygeplejerske
FAM/Medicinske Afdelinger	KOL-sygeplejersker i FAM Flere KOL-patienter udskrives fra FAM med en ambulant tid	<ul style="list-style-type: none"> • 3 sygeplejersker
Region Sjælland		
Holbæk Sygehus		
Fysio- og ergoterapeutafdelingen	Øget bemanning til at opnormere i weekender til genoptræning af patienter i geriatrien	<ul style="list-style-type: none"> • 2 Fysioterapeuter • 1 Ergoterapeut
Geriatrisk sengeafsnit	Øge fremmøde mhp. at give enkeltvægter til delir-patienter	Ikke oplyst

Næstved, Slagelse og Ringsted Sygehuse		
Akutfdelingen	Vagtberedskab er omstruktureret og opnormeret	Ikke oplyst
Nykøbing F. Sygehus		
Akutfdelingen	Øget bemanning mhp. sikre bedre patientflow henover døgnnet	• 3,5 Speciallæge
	Flowkoordinatorfunktion bredt i hele huset	• 2,86 sygeplejersker
-	Mhp. at sikre gode patientovergange	• 1,0 sygeplejerske
Sjællands Universitetshospital		
Tiltag som skal medvirke til at styrke koordination og samarbejde.	<ul style="list-style-type: none"> • Udvide speciallæge-bemanning på Akutfdeling Køge • Styrke bemanning på Intensivområdet, etablering af ekstra intensiv seng • Styrke bemanning på Klinisk Onkologisk Afdeling • Etablering af akutteje på COP i Køge • Ikke oplyst som bemanning Styrkelse af Øre-, Næse-, Hals- og Kæbekirurgisk Afdeling • Styrkelse af Pædiatrisk Afdeling • Styrkelse af Gynækologisk Obstetrisk Afdeling 	
Region Hovedstaden		
Bornholms Hospital		
Medicinsk afdeling	Øget bemanning og udvikling af den geriatriske funktion	• 1 speciallæge i geriatri
Amager og Hvidovre Hospital		
Akutmodtagelsen, Hvidovre Kardiologiske ambulante funktion, Medicinsk afdeling, Amager	Øget bemanning og vagtdækning	<ul style="list-style-type: none"> • 10 speciallæger (heraf er 6 stillinger besat) • 1 overlæge i døgnvagt
Bispebjerg og Frederiksberg Hospital		
Lungemedicinsk afd.	Oprustning af speciallæger med i front	• 0,3 læge
Abdominalcenter	Oprustning af speciallæger med i front	• 0,7 læge
Ortopædkirurgisk afd.	Oprustning af speciallæger med i front – oprustning af ortopædkirurgisk ekspertise i dagtid i akutmodtagelsen	• 0,7 læge
Endokrinologisk afd.	Oprustning af speciallæger med i front	• 0,7 læge
FAM	Oprustning af tværgående funktioner	• 2,0 portør
Lungemedicinsk afd.	Oprustning af tværgående funktioner	• 5,3 sygeplejerske
Medicinsk afd.	Oprustning af tværgående funktioner	• 2,5 sygeplejerske
Hjerteafdelingen	Øget bemanning	• 1,0 sekretær
Akutmodtagelsen	Øget bemanning	• 1,0 sekretær
Geriatrisk afdeling Endokrinologisk afd.	Øget bemanning	• 9,3 sygeplejerske

Abdominalcenter K. Fys/ergo Hjerteafdelingen Lungemedicinsk afd. Akutmodtagelsen Medicinsk afdeling		
Geriatrisk afdeling	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 0,5 Læge
Lungemedicinsk afdeling	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1,0 Fysioterapeut • 0,5 Farmakonom
Akutmodtagelse	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1,8 Sosu
Røntgen	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1,1 Radiograf
Nordsjællands Hospital		
Kardiologisk afdeling	Øget bemanning i brystsmerteklinik	<ul style="list-style-type: none"> • 1,9 Sygeplejerske • 1,1 FADL
Klinisk biokemisk afdeling	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 3,3 Bioanalytiker
Regionsapoteket	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 0,8 Farmaceut
Kardiologisk Nefrologisk Endokrinologisk afd.	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 10,2 sygeplejerske
Lunge- og infektionsmedicinsk afd.	Øget bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • 1,2 sygeplejerske
Herlev og Gentofte Hospital		
Akutmodtagelsen HEH	Koordinering af udskrivelsesforløb i et tværsektorielt samarbejde	<ul style="list-style-type: none"> • 1 sygeplejerske
Akutklinik GEH	Koordinering af udskrivelsesforløb i et tværsektorielt samarbejde	<ul style="list-style-type: none"> • 1 sygeplejerske
Hjertemedicinsk afd. HEJ	Opnormering af medicinsk kapacitet	<ul style="list-style-type: none"> • Plejepersonale, fire senge
	Opnormering af medicinsk kapacitet	<ul style="list-style-type: none"> • 1 overlæge
Medicinsk afdeling O.	Opnormering af medicinsk kapacitet	<ul style="list-style-type: none"> • 1 sygeplejerske i nattevagt
Medicinsk afdeling O.	Opnormering af medicinsk kapacitet	<ul style="list-style-type: none"> • 2 sygeplejersker i aftenvagt
Region Nordjylland		
Regionshospital Nordjylland		
Intern medicinsk speciale	Oprettelse af SammeDagsUdredningsspor	<ul style="list-style-type: none"> • 0,7 læger • 0,7 pleje • 0,8 sekretær
Kardiologiske speciale	Udvidelse af SammeDagsUdredningsspor	<ul style="list-style-type: none"> • 0,7 læger • 0,7 pleje • 0,8 sekretær
Endokrinologiske dagshospitalsfunktion	Oprettelse af SammeDagsUdredningsspor	<ul style="list-style-type: none"> • 1 sygeplejerske med særlig funktion
Aalborg Universitetshospital		
Hæmatologien	Oprettelse af Hæmatologisk dagshospital og pumpebehandling (til hjemmebehandling)	<ul style="list-style-type: none"> • 0,3 læger • 0,4 pleje • 0,1 sekretær

Medicinsk afdeling	Videreudvikling af matriklen i Hobro, åbning af fem senge på M3	<ul style="list-style-type: none"> • 0,4 Læger • 2,5 Fysioterapeut/ergoterapeut • 7,8 pleje
Klinik Medicin	Mindske overbelægning i Klinik Medicin, midler fordelt på tværs af specialer i klinikken	<ul style="list-style-type: none"> • 6,3 pleje

Kilde: Regionerne

Foreløbig effekt og forventet effekt

På tværs af hospitalerne er der opnormeret med relevant personale i forhold til arbejdet med at reducere overbelægning og sikre ønsket flow. Da hospitalerne først fik tildelt midlerne i foråret 2016 har en række tiltag først helårsvirkning fra 2017 og frem.

Regionerne fremhæver blandt andet følgende effekter:

- Flere ambulante patientforløb
- Styrket fremmøde alle ugens 7 dage
- Hurtigere og bedre afklaring af patienterne
- Bedre udnyttelse af den eksisterende kapacitet
- Udvidelse af undersøgelses- og behandlingskapaciteten i aften- og weekendtimer
- Mere sammenhængende patientforløb
- Mindre overbelægning, herunder aflastning af afd. med høj belægning
- Kortere ventetid på læge
- Bedre arbejdsmiljø for personalet
- Styrkede geriatriske funktioner
- Styrket vagtdækning i akutafdelingerne
- Øget fokus på sikker medicinering – ekstra ressourcer til at understøtte sikker medicineringsproces bl.a. ved ansættelse af farmakonomer.
- Bedre samarbejde med primærsektor og kommuner, herunder bedre rådgivning fra sygehusene samt bedre udskrivelsesforløb
- Styrkelse af flowet i indlæggelsen vha. flowmasters/forløbskoordinatorer
- Ansættelse af sekretærer om natten har lettet journalbyrden og elimineret ventetiden på at få skrevet journaler fra nattetimerne

Flere ambulante patientforløb

Tilførslen af flere ressourcer og ”flere hænder” har medvirket til, at det er blevet muligt at omlægge flere patientforløb til ambulante tilbud. Eksempler herpå er udvidelse af SammeDagsUdredningsspor i det kardiologiske speciale, hvor 30 procent af aktiviteten er omlagt til ambulante aktiviteter som følge heraf. Et andet eksempel er oprettelse af et SammeDagsUdredningsspor i det interne medicinske

speciale, hvor 10-15 indlæggelser er omlagt til ambulante behandling. Et tredje eksempel er opnormering af den geriatriske speciallægebehandling i en Tværsektoriel UdredningsEnhed (TUE), hvilket understøtter omlægning fra stationær til ambulante aktivitet.

Effekt på belægningsgrad

Som eksempel har en region oplevet et fald på 18,8 procent færre dage med overbelægning sammenlignet med samme periode i 2015¹. Det er alle regionens hospitaler, der har oplevet et fald i antallet af dage med overbelægning. Faldet er dog påbegyndt før midlerne fra akutupakken er udmøntet, og kan derfor ikke udelukkende tilskrives midlerne, men særligt det kontinuerlige fokus, der har været på at sikre flow i patientforløbet og tilpasning af kapaciteten på regionernes sygehuse.

¹ Det er en sammenligning mellem perioden januar-september 2015 og januar-september 2016, der var de seneste tilgængelige tal på eSundhed.